

Viranomaisviestintä onnettomuustilanteissa

Miten toimia suuressa mediakiinnostuksessa?

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin aluehallintovirasto

Esittely

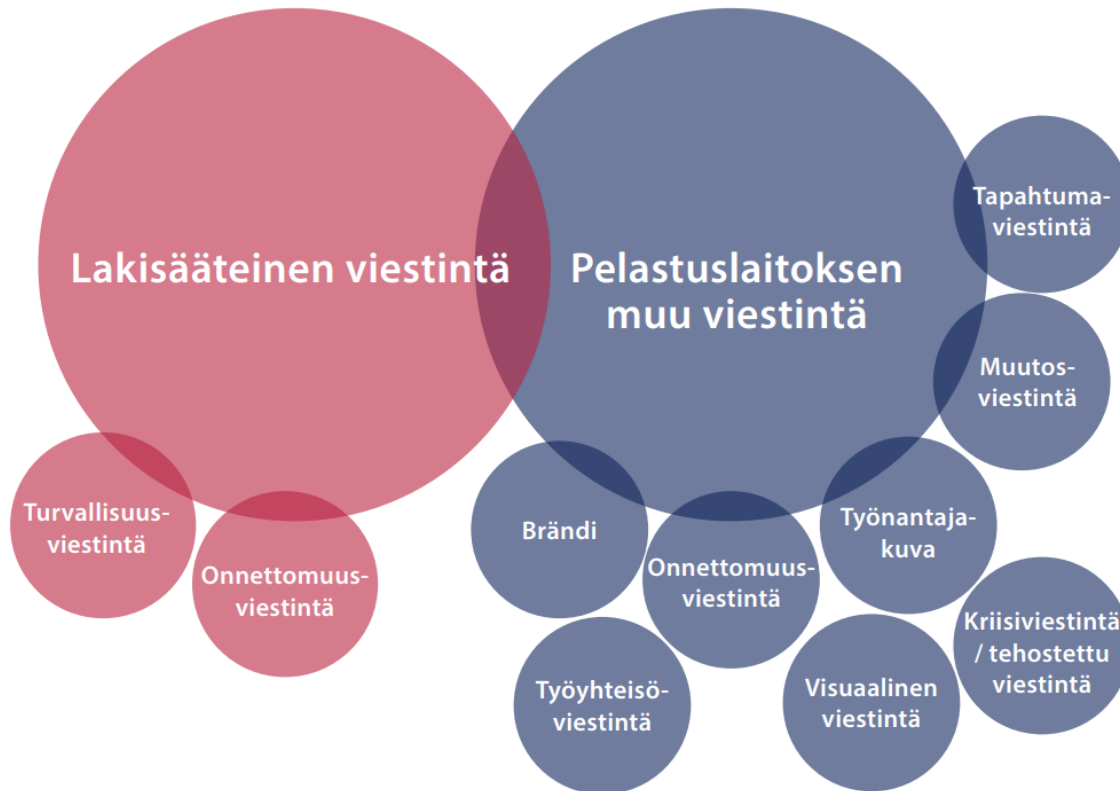
- Katja Ronkainen, HTM, TaK
- Viestinnän erityisasiantuntija, Lapin pelastuslaitos ja hyvinvointialueen ensihoito
- P. 040 663 7625
- Katja.ronkainen@lapha.fi

Tehtäväkuva

- Viestinnän kehittäminen ja sisällöntuotanto
- Tehtäväkuva esimerkiksi: nettisivujen ylläpito, sosiaalinen media, lehdistötiedotteet, valmiusviestintä, onnettomuusviestintä, suurten onnettomuuksien viestintä, sisäinen viestintä, viestinnän koulutukset, mediayhteistyö ja sidosryhmäyhteistyö viestintään liittyen.

Pelastuslaitoksen viestintä

Lähde: Suositukset
viestinnän kehittämisestä
Pelastuslaitoksissa,
Sisäministeriön julkaisu 22/2018

Kuka viestii kriisissä?

- Yleisjohtovastuussa oleva viranomainen on ensisijaisesti viestintävastuussa.
- Jokainen viranomainen viestii omasta toiminnastaan.

Viestintävastuut

Päivittäinen onnettomuusviestintä

- Päivystävä palomestari
- Operaatikokeskus 24/7

Tehostettu onnettomuusviestintä

- Päivystävä päällikkö
- Johtokeskus

Viestinnän henkilöresurssit

Viestintäasiantuntija Katja Ronkainen

Sijainen Lapha, tepa viestintäasiantuntija

Johtava viranomainen:

1. vastaa tilanteen viestinnästä
2. koordinoi tilanteeseen liittyvien tahojen viestintää
3. välittää asiasta reaaliaikaista tietoa muille tilanteeseen liittyville viranomaisille
4. pitää yllä yleistä tilannekuvaa, joka sisältää myös viestinnän tilannekuvan
5. välittää reaaliaikaista tilannetietoa valtioneuvoston tilannekeskukselle.

Muut viranomaiset:

1. Tilanteeseen kytkeytyvien viranomaisten viestinnästä vastaavat tahot pitävät jatkuvaa yhteyttä ja vaihtavat tilannetietoja keskenään
2. Tilanteeseen kytkeytyvät viranomaiset sopivat toimintaa johtavan viranomaisen kanssa viestinnän sisällöstä ja tukevat toimintaa johtavaa viranomaista viestinnässä
3. Kaikki viranomaiset huolehtivat siitä, ettei tilanteesta anneta ristiriitaista tietoa, mikä vaikeuttaisi kansalaisten toimintaa tai vaarantaisi heidän turvallisuutensa
4. Tilanteeseen kytkeytyvät viranomaiset ja tilanteen johtovastuussa olevat viranomaiset sopivat viestinnän vastuut ja sisällöt

Miksi viestintä on keskitetty johtavalle viranomaiselle?

- Tiedon oikeellisuus
- Kokonaiskuvan ymmärrys
- Tiedon oikea-aikaisuus
- Disinformaation leviämisen estäminen
- Onnettomuuksien ennaltaehkäisy
- Mediaosaaminen

Ulkoisen viestinnän kanavat

- **Tiedotteet medialle:** peto-media ja sähköpostijakelu
- **Tiedotteet asukkaille:** lapha.fi
- **Sosiaalinen media:** Facebook ja Instagram
- **Vaaratiedote:** radio ja televisio, väestönhälytysjärjestelmä ja 112-sovellus
- **Tiedotustilaisuudet**

”Miksi tästä ei uutisoitu?”

- Turvataan operaation onnistuminen
- Suojataan osallisten yksityisyyttä
- Kuolinviestin vieminen
- Turvataan esitutkinta

Lapin pelastuslaitos mediassa

Vuosi 2025

Mainintojen trendi ⓘ

Mainintoja yhteensä

589

↓ 30%

Edellinen ajanjakso 837

Päivittäinen keskiarvo

2

↓ 30%

Edellinen ajanjakso 4

Tavoitettavuuden trendi ⓘ

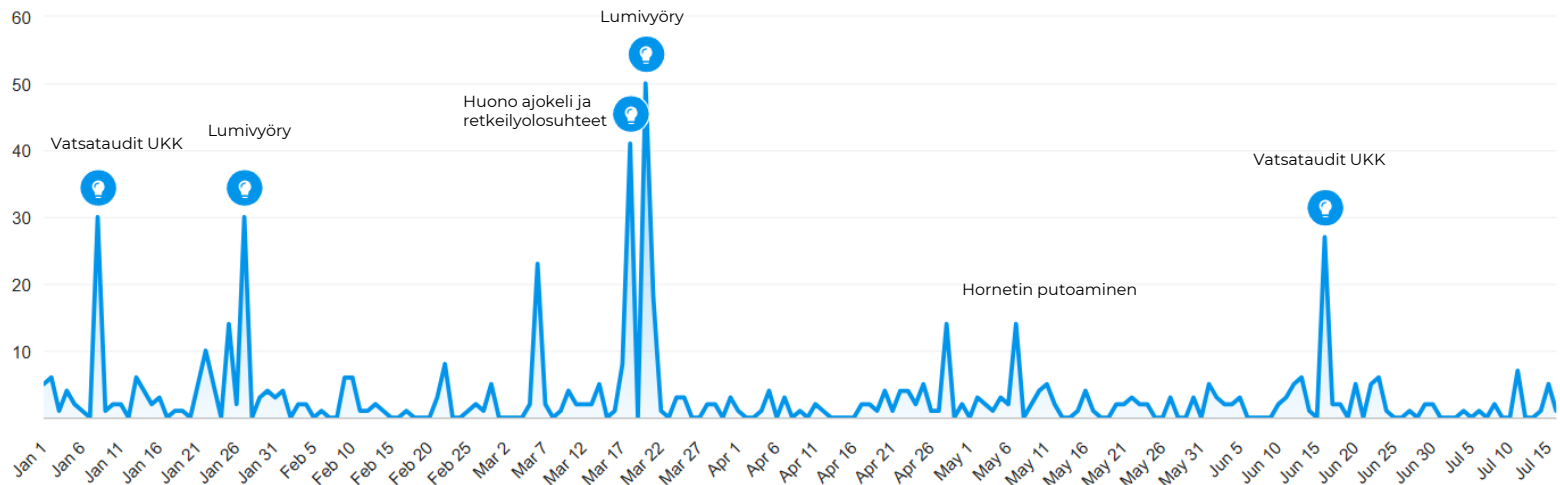

Kokonaistavoitavuus

742M

↓ 47%

Edellinen ajanjakso 1.39B

Mediaosumat

Lapin pelastuslai*

Mainintojen trendi ⓘ

Mainintoja yhteensä

589 ↓ 30%
Edellinen ajanjakso 837

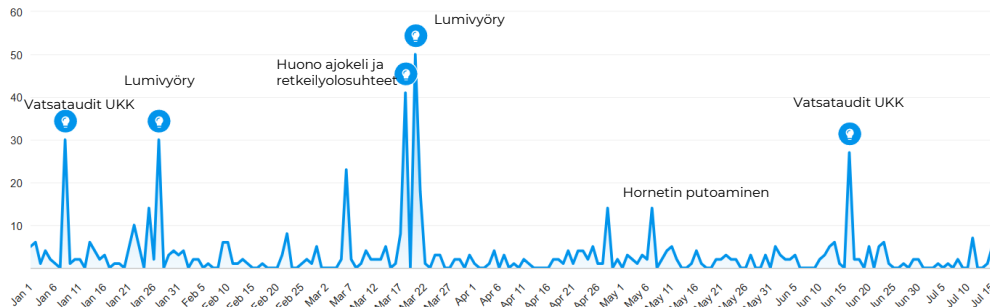
Päivittäinen keskiarvo

2 ↓ 30%
Edellinen ajanjakso 4

Tavoitettavuuden trendi ⓘ

Kokonaistavoitettavuus

742M ↓ 47%
Edellinen ajanjakso 1.39B

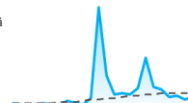

Ilmavoima* 7.5.

Maininnat yhteensä

235

↑ 840%

❖ Tekoälypohjainen tieto

Määrän kasvu johtuu Hornet-hävittäjän onnettomuudesta Rovaniemellä, joka herätti laajaa huomiota uutisissa ja sosiaalisessa mediassa. Onnettomuus, jossa lentäjä pelastautui helikopterilla, sekä alempien Hornet-turmien taustat ja turvallisuuskysymykset ovat kiinnostaneet yleisöä ja johtaneet useiden uutisartikkelien ja keskustelujen syntymiseen. Lisäksi viranomaisten tutkimukset ja pelastustoimet... [Show more](#)

Ilta-Sanomat • Emmi Julkunen

Uutiset | FI | 7. toukok. • 16.25

Tältä Hornetin turmapaikalla näyttää

Turmapaikka oli levällään oletettua romua hävittäjästä. Paikalla työskenteli neljä tuntia turman jälkeen suojapukuisin pukeutuneita ...

... työskenteli tunteja keskiviikkoisen turman jälkeen useita **Lapin pelastuslaitoksen** pelastajia. Tapahtumapaikalta otetuista kuvissa näkyy ...

Lapin pelastuslaitoksen

4.5M Tavoitettavuus 50.9k Katselut

Positiivinen ○

A diver in a red and black wetsuit is shown underwater. The diver is wearing a diving mask and has a light attached to their head. The background is dark and murky, suggesting an underwater environment. The text "Tavoite" is overlaid on the right side of the image.

Tavoite

Uusien onnettomuuksien ennaltaehkäisy ja ihmisten turvallisuus. Annetaan riittävä informaatio, joka palvelee mediaa, kansalaisia ja viranomaisia.

Esimerkit

Mitä on opittu?

- Viestintävastuut organisaation sisällä
- Uusia tehostetun viestinnän käytäntöjä
- Sisäinen viestintä tehostetussa viestinnässä
- Tiivistetty viranomaisyhteistyötä
- Pidetty kolme onnettomuusviestinnän koulutusta
- Sijaisjärjestelyt
- Sidosryhmien tutustuttaminen onnettomuusviestintään
- Kasvanut mediakiinnostus lumivyöryihin

Kampanja: Maastopelastustehtävät

- **Mahdolliset kampanjan riskit**

- Kampanja karkaa käsistä
- Yhteiskunnallinen kahtiajako lisääntyy
- Luottamus pelastustoimeen laskee
- Kukaan ei kiinnostu, hukatut resurssit
- Aiheuttaa lisää tehtäviä, ns. pelastuspalvelujen markkinointi
- Osa ei pidä tyylistä, negatiivinen mielikuva
- Kritiikki kohdistuu pelastustoimeen

- **Mahdolliset kampanjan hyödyt**

- Ennaltaehkäisee turhia hälytyksiä
- Ennaltaehkäisee onnettomuuksia
- Herättää ajattelemaan
- Tietoisuus pelastuslaitoksen resursseista ja tehtävistä
- Laaja levikki kohderyhmälle
- Yhteiskunta tietää ja tunnistaa mihin resurssit käytetään

Uusimmat uutiset ja tiedotteet

Retkeilijältä irtosi kengänpohja – seurue soitti hätäkeskukseen »

Lapin pelastuslaitos on huomannut räikeitä puutteita retkeilijöiden omatoimisessa varautumisessa. Pelastuslaitos kehottaa varautumaan varusterikkoihin, sairastumiseen ja loukkaantumiseen jo vaelluksen suunnitteluvaiheessa.

TIEDOTE

Lappi,
11.9.2025 15:38

Kun media lähestyy sinua:

- Mieti, oletko oikea henkilö antamaan haastattelun.
- Ohjaa median yhteydenotto joko päivystävälle palomestarille tai poliisille, jos yhteydenotto koskee onnettomuutta tai viranomaisen toimintaa.
- Jos haluat antaa haastattelun onnettomuustilanteesta, ole ensin yhteydessä viranomaiseen ja sovi asiasta.
- Palokuntatoimintaan liittyvissä yhteydenotoissa: tunnista rajat mitä voit kommentoida, mieti mitä haastattelun antaminen antaa sinulle ja edistääkö se palokuntasi toimintaa.
- Pyydä juttua luettavaksi ennen julkaisua. Sinulla on oikeus nähdä vähintään antamasi sitaatit.

Mereltä tuntureille –
kaupungeista erämaihin!

Kiitos!

lapha.fi

Kuva: Lapin materiaalipankki, Markus Kiili